

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen en de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten.

Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon Directie en Red. K 2900-35253; Administratie K 2900-40453

18 DECEMBER 1948 82
3e JAARGANG Nr.

Dit is geen foto uit Amerika of Indonesië doch het stelt het Limburgse landschap voor, dat in de laatste decennia wel zeer van uitzicht veranderd is.

De mijnindustrie

doet méér dan een directe broodwinning geven aan tienduizenden arbeiders. Zij voorziet voor 'n niet onbelangrijk deel Nederland van elektrische stroom. Op blz. 358 vindt men enkele gegevens over de betekenis der mijnen in dit opzicht.

In dit nummer o.m.: { Energievoorziening in Nederland, dank zij de hulp der Nederlandse Staatsmijnen — Omzetbelastingproblemen? Hulp geboden! — Detailverkoopkunst — Cistofa — Boekbespreking — E.R.M.-Omroep. —

Electro Radio Mercur

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de
N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C
Telefoon K 2900-35253 en 40453
Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank.

DIRECTIE EN EXPLOITATIE:
Hans Schnabel en Jan B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

REDACTIE:
Louis Knuvelder.

**REDACTEUREN MEDEDELINGEN
DER VAKGROEPEN:**
mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Basten.

REDACTEUR RADIORUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK
J. J. Moerkerk.

**REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:**
J. L. van Hedel.

ABONNEMENTSPRIJS:

5,— per jaar; voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Lose nummers f 0,20.

Dit blad verschijnt des Zaterdag om de veertien dagen.

Ingevolge papertoewijzing B. P. P. nr. 563 verschijnt deze uit-
gave elke 14 dagen en is de omvang 12 pagina's,
formaat 25 bij 32 cm.

Adressen der Vakgroepen en Ondervakgroepen

VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBACHT:

Voorzitter J. W. Willemsen.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritakade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

ONDERVAKGROEP

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF
Voorzitter W. H. Hirdes.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

ONDERVAKGROEP KLEINE NIJVERHEID OP ELECTROTECHNISCH GEBIED:

Voorzitter E. Lückcrath.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

ONDERVAKGROEP

RADIO REPARATIEBEDRIJF
Voorzitter Ir. H. J. J. Bouman.
Keizersgracht 600, Amsterdam C. - Telefoon K 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN EN VERLICHTINGSARTIKELEN

Voorzitter B. G. Miermans.
Secretaris J. M. van Basten.
Keizersgracht 600, Amsterdam C. - Telefoon K 2900-40027.

VAKGROEP DETAILHANDEL IN RADIO-ARTIKELEN:

Voorzitter B. G. Miermans.
Keizersgracht 600, Amsterdam C. - Telefoon K 2900-40027.

VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN:

Voorzitter Ir. P. J. Flalsier.
Secretaris mr. J. L. P. Brabers.
Bennoordenhoutseweg 44, 's-Gravenhage
Telefoon K 1700-774491

Energievoorziening

in NEDERLAND

Dank zij de hulp der Nederlandse Staatsmijnen

Sinds de hoogspannings-netkoppeling over Nederland langzamerhand klaar begint te komen neemt de belangstelling hiervoor steeds meer toe. Vele lezers zullen zich interesseren voor onderstaande uiteenzetting waarin de geschiedenis der opwekking van elektrische energie door de Nederlandse Steenkolenmijnen van het begin tot op heden wordt weergegeven.

Overzicht van het heden

De mijnbedrijven in Limburg hebben uiteraard een grote behoefte aan electriciteit. De elektrische centrales van de Staatsmijnen Wilhelmina, Emma en Maurits en die van de particuliere mijnen Oranje-Nassau en Juliana en Domaniale leveren hiervoor de vereiste energie. De vijf eerstgenoemden zijn onderling gekoppeld.

Behalve de mijnbedrijven zelve worden ook de chemische bedrijven van de mijnen, namelijk de cokesfabrieken Maurits en Emma en het Stikstofbindingsbedrijf der Staatsmijnen van stroom voorzien. Daarnaast wordt electriciteit geleverd in de provincie Limburg. Het spreekt vanzelf, dat de verdeling en de verkoop van de stroom niet van de mijnen uitgaat: hiervoor zorgt namelijk de Provinciale Limburgse Electriciteits Maatschappij (de P.L.E.M.). Deze neemt de stroom van de mijnen af op vier voedingspunten en zorgt dan verder voor een behoorlijke verdeling. De natuurlijke groei van de mijnen als energiebron heeft deze toestand van goede samenwerking geschapen. In andere delen van ons land zorgen meestal de Provinciale Electriciteits Maatschappijen zelf behalve voor de verdeling ook voor de opwekking van de energie.

Hoe het groeide

Met de electriciteitsproductie werd in November 1904 een begin gemaakt door Staatsmijn Wilhelmina. Men stelde 2 generatoren op, die werden aangedreven door stoomzuigmachines. Elke generator had een capaciteit van 300 pk, een heel bescheiden manier dus om van wal te steken. Het is in dit verband niet onaardig om het vermogen van de grootste machine der Maurits-centrale te vermelden. Dit is namelijk ongeveer 40 000 pk. In het begin was het zelfs niet mogelijk om de kolen, die nodig waren voor de machines van de centrale der Wilhelmina, ter plaatse te delven en moest aanvoer van elders plaatsvinden.

De mijn Willem-Sophia betreft haar stroom van de mijn Wilhelmina via de P.L.E.M. Zij krijgt deze met een spanning van 10 000 volt. De compressoren voor de perslucht in de mijn worden zowel door stoommachines als door electro-motoren gedreven. De Willem-Sophia heeft geen eigen energie-opwekking en is niet rechtstreeks op de onderlinge koppeling der elektrische mijncentrales aangesloten.

Het zou nog tot Januari 1913 duren, voordat een tweede centrale van de Staatsmijnen in gebruik werd genomen. Dit kon geschieden op de Emma, die 2 turbogeneratoren installeerde van elk 2 000 kW. Het is de moeite waard eraan te herinneren, dat de beide machines, die thans 35 jaar oud zijn, nog steeds dienst doen, wel een bewijs dus van goede kwaliteit.

In het jaar 1908 was een samenwerking tot stand gekomen met de mijn Laura waardoor storingen konden worden opgevangen. Ook de Oranje Nassau Mijnen waren inmiddels reeds van installaties tot opwekking van elektrische energie voorzien. Tot het jaar 1917 bestond bij deze mijnen de mogelijkheid de electriciteit uit te wisselen met de Wilhelmina. Al veel eerder, namelijk in Juli 1909, had men een eigen energie-opwekking ingericht. De mogelijkheid tot wederzijdse stroomuitwisseling met de Staatsmijnen was reeds in 1919 besproken en georganiseerd. De geregelde stroomlevering had pas plaats na 1924/25. Thans is de toestand zo, dat 20 % van de P.L.E.M. stroom door de Oranje-Nassau Mijnen geleverd wordt. De Laura en Vereniging levert 10 %. De rest is van de Staatsmijnen afkomstig.

De Centrale op de mijn Maurits werd in 1926 in bedrijf genomen. Deze heeft een capaciteit van meer dan 100 000 kW.

Bij de Domaniale mijn werd in omstreeks 1910 met de electriciteitsvoorziening begonnen. Uitbreiding hiervan had in de loop van de jaren regelmatig plaats. Men heeft de voorheen aangeschafte machines in bedrijf kunnen houden en ging er

herhaaldelijk toe over om nieuwe installaties erbij te plaatsen. De compressoren voor samengeperste lucht staan ook hier in de centrale opgesteld. Het werd niet opportuun geacht om deze centrale eveneens met de algemene electriciteitsvoorziening der Staatsmijnen te verbinden. De Domaniale mijn staat dus, wat de electriciteitsvoorziening aangaat, geheel op zichzelf.

Ontwikkeling

De behoefte aan elektrische energie heeft zich inmiddels weer sterk ontwikkeld. De mechanisatie in de mijnen en de industrialisatie in het algemeen breidden zich veel sneller uit dan men ooit had verwacht. Als voorbeeld diene, dat de Staatscommissie voor de plannen tot electrificatie van Nederland, ingesteld bij K.B. van 1911, in haar rapport van 1914 vermeldde, dat „voor de naaste toekomst” voor het gehele Rijk gerekend kon worden met een electriciteitsbehoefte van ruim 321 000 000 kWh per jaar, terwijl 25 jaar later het verbruik van Nederland ongeveer het achtvoudige bedroeg. Voor Limburg kwam de commissie tot het luttel bedrag van 15 000 000 kWh. De productie der Nederlandse mijnen bedroeg echter in 1947 rond 902 miljoen kWh (inclusief 4 miljoen kWh ontvangen van Directe Energievoorziening). Hiervan werden ca. 632 miljoen kWh door de mijnen en chemische bedrijven verbruikt en ca. 270 miljoen kWh werd verkocht aan de P.L.E.M.

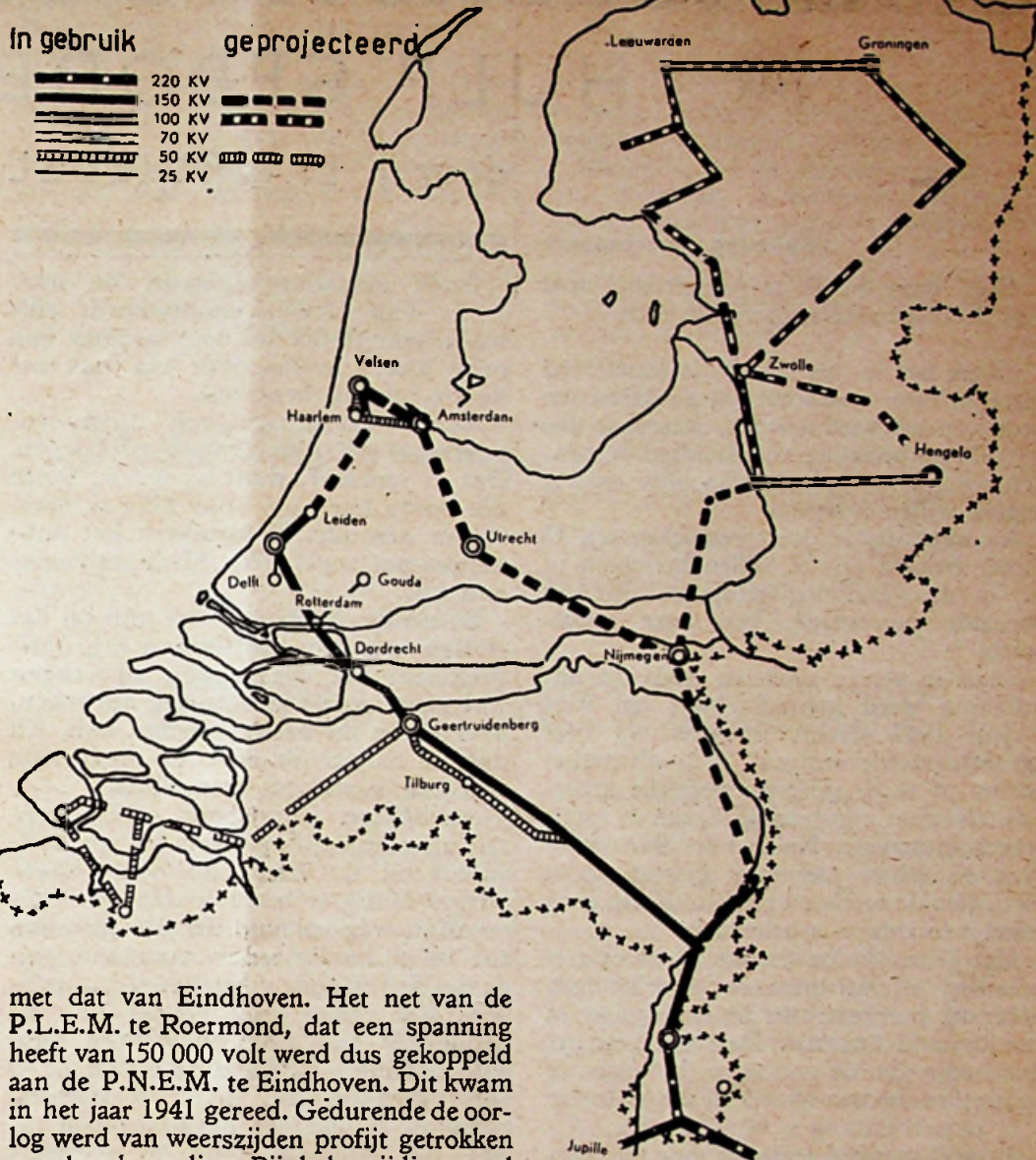
Zoals wij reeds vermeldten hebben de elektrische centrales nog een andere functie dan het opwekken van energie, namelijk het samenpersen van lucht door middel van compressoren. De samengeperste lucht wordt ondergronds gebruikt voor de aandrijving van allerlei werktuigen, zoals afhouwhamers, locomotieven, lieren, pompen, hulpventilatoren enz. Een belangrijk deel van het ketelvermogen wordt voor deze doeleinden in beslag genomen.

De verschillende centrales zijn niet alleen onderling gekoppeld om hulp te kunnen verlenen bij storingen, doch tevens om met een geringer reservevermogen te kunnen volstaan. Op deze wijze worden besparingen verkregen in het geïnvesteerde kapitaal. Het brandstoffenverbruik kon voelbaar worden verminderd, doordat in elke centrale minder reservevermogen in bedrijf hoefde te zijn.

De samen koppeling der stroomvoorziening heeft meerdere malen bewezen aan het doel te beantwoorden, o.a. toen op 5 October 1942 de Maurits gebombardeed werd.

De gezamenlijke mijnen waren toen in staat hulp te verlenen bij de stroomlevering. Na de bevrijding, toen de centrales van de Oranje Nassau Mijnen en de Juliana Mijnen vernield waren, hebben de overige mijnen eveneens kunnen helpen met de levering van elektrische energie.

Reeds vóór 1940 had men het profijt ener interprovinciale koppeling ingezien. In 1939 werd contact opgenomen met de Provinciale Noord-Brabantse Electriciteits Mij. in Noord-Brabant (P.N.E.M.) voor het tot stand brengen van een verbinding van het net van de P.L.E.M. te Roermond

met dat van Eindhoven. Het net van de P.L.E.M. te Roermond, dat een spanning heeft van 150 000 volt werd dus gekoppeld aan de P.N.E.M. te Eindhoven. Dit kwam in het jaar 1941 gereed. Gedurende de oorlog werd van weerszijden profijt getrokken van deze koppeling. Bij de bevrijding werd de lijn gedeeltelijk vernield. Het herstel was vrij spoedig verricht, en zodoende waren de mijncentrales al gauw in de gelegenheid om stroom aan Noord-Brabant te leveren, wat hoog nodig was, daar de elektrische centrale der P.N.E.M. te Geertruidenberg volkomen buiten bedrijf was als gevolg van vernielingen door de Duitsers aangebracht.

Intussen is tevens de koppeling tot stand gekomen tussen de centrale Geertruidenberg en die te Dordrecht, waardoor de Limburgse centrales eveneens verbonden zijn met de 6 centrales in Zuid-Holland, zodat thans een uitwisseling van stroom kan plaats vinden tussen de provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant en Limburg. Dit vormt slechts een begin van het landelijke koppelnet, waardoor op veel grotere schaal dan thans geschiedt, besparingen kunnen worden verkregen in de opstelling van elektrische machines en dus op de kosten der electriciteitsopwekking van het gehele land kan worden bezuinigd.

In de loop der bezettingsjaren hebben de Duitsers aanvankelijk een koppeling gemaakt tussen het Duitse hoogspanningsnet van 220 000 volt en het net van België. De aansluiting vond plaats in Luik. De

lijn van de verbinding liep over Limburg. Later heeft men een aftakking gemaakt naar de centrale van de Maurits. Deze is ongeveer gereed gekomen voordat de Duitsers werden uitgedreven. Zij is thans dienstbaar aan een doel, dat men er aanvankelijk niet mee voor had, namelijk om stroom voor ons land uit Duitsland te betrekken.

Door een driehoekskoppeling is het Nederlandse net derhalve zowel met Duitsland als met België verbonden. Tevens is het mogelijk geworden, dat tussen Nederland en België een uitwisseling van electriciteit plaats vindt op een zodanige wijze, dat de belangen van beide landen hiermede worden gediend.

Op 12 December jl. overleed te Zeist de heer Jan van Dijk, in leven Directeur van de bekende Radio-Apparaten- en Instrumentenfabriek „Sinus”, J. van Dijk, voorheen „Ridderhof en van Dijk” te Zeist, in de leeftijd van 56 jaar.

OMZETBELASTING-PROBLEMEN

HULP GEBODEN!

door J. L. van HEDEL

Splitsing omzetopgave

Door lezer H. R. te Amsterdam werd ons de volgende vraag voorgelegd:

„Daar het in ons bedrijf de laatste tijd meer en meer voorkomt dat goederen aan bedrijven geleverd worden, waarvoor dus $\frac{1}{2}$ % Omzetbelasting verschuldigd is, zouden wij tot het splitsen van onze omzetopgave willen overgaan.

Alvorens dit te doen verzoeken wij U echter beleefd ons te willen berichten of wij in dit geval nog gebonden zijn aan bepaalde percentages van onze totaal-omzet”

Zoals in vorige artikelen reeds tot uitdrukking werd gebracht, was het vóór 1 Juli 1947 slechts mogelijk om over „groothandelsleveringen” $\frac{1}{2}$ % Omzetbelasting af te dragen, wanneer die groot-handelsomzet minstens 25 % van de totale omzet uitmaakte. Na 1 Juli 1947 wordt deze eis echter niet meer gesteld, zodat men, wat de totale omzet betreft aan geen enkel percentage is gebonden.

Het gebruikelijke systeem bij de omzetbelasting is, dat men de verschuldigde belasting berekent over de *ontvangsten* in een bepaald kwartaal. Daarvoor zou het dus nodig zijn de ontvangen bedragen te splitsen in die waarover 3 en die waarover $\frac{1}{2}$ % omzetbelasting is verschuldigd.

In veel gevallen leidt dit tot veel extra werk wat vermeden kan worden door de verschuldigde omzetbelasting te berekenen over de *verkoop*. In het laatste geval kan men de splitsing aanbrengen bij het inboeken van de verzonden rekeningen in het verkoopboek (register van verzonden rekeningen). *De aandacht dient er echter op te worden gevestigd, dat het overstappen op dit systeem slechts mag plaats vinden nadat men daartoe van de inspecteur vergunning heeft verkregen.* Wanneer de boekhouding in orde is, zal tegen het verlenen van een dergelijke vergunning geen bezwaar worden gemaakt.

Om deze vergunning te verkrijgen is het voldoende aan de inspecteur te verzoeken om, overeenkomstig artikel 2, 3e lid van het Besluit op de Omzetbelasting, de verschuldigde belasting te mogen

Onze belasting-adviseur, de heer J. L. van Hedel, beantwoordt elke week schriftelijk tal van vragen van onze lezers, welke hem via ons redactie-bureau bereiken.

Velen verzuimen een antwoordpostzegel bij hun vragen te voegen. Dat is jammer, want voor ons loopt die porto hard op, voor elke vragensteller afzonderlijk betekent het dubbeltjes-postzegel niets. Sluit het voortaan bij!

Sommige vragenstellers zijn bij het stellen van hun problemen erg optimistisch; dat wil zeggen zij vragen wat geen expert in een dag opzoeken, overwegen en beantwoorden kan. En dat is natuurlijk niet de bedoeling van een kosteloze vragenbus.

Toch blijken sommigen - bijv. omdat zij plaatselijk geen belasting consultant bij de hand hebben - meer advies nodig te hebben dan een eenvoudige weg-wijzing. In die gevallen zal onze medewerker voortaan aan de desbetreffende vragensteller schrijven: Uw vraag gaat verder dan de bedoeling van onze kosteloze hulp aan abonné's is. In deze moet ik U voor extra werk fl. in rekening brengen, zijnde het gereduceerde tarief, dat speciaal voor de abonné's op dit blad geldt.

Zo hopen we iedereen het advies te kunnen geven, dat hij wenst te ontvangen. Redactie.

berekenen over de verkopen in plaats van over de ontvangsten. Bij dit verzoek dient men een model van het verkoopboek in te sluiten.

Dat verkoopboek of register van verzonden rekeningen kan op eenvoudige wijze worden ingericht, zoals uit onderstaand model blijkt.

Uit dit voorbeeld blijkt, dat bij het inboeken van de verzonden rekeningen onmiddellijk wordt vastgesteld, welk bedrag aan het tarief van 3 % en welk bedrag aan het tarief van $\frac{1}{2}$ % is onderworpen.

Wanneer aan het einde van het kwartaal het verkoopboek wordt geteld, beschikt men direct over de juiste gegevens voor het invullen van het aangifte-formulier. Wel dient bij de omzet welke uit het verkoopboek blijkt, nog de contante verkoop — welke uit het kasboek kan worden ontleend — te worden opgeteld.

Bij het verlaten van het systeem om de omzetbelasting te berekenen over de ontvangsten, moet men er wel rekening mee houden, dat dan nog belasting moet worden afgedragen over de vorderingen, welke bestaan op het tijdstip dat men tot de wijziging overgaat.

Wanneer wij aannemen dat een ondernemer op 1 Januari 1949 overgaat tot het systeem om de omzetbelasting te berekenen over het bedrag der verkopen in plaats van over de ontvangsten en op die datum heeft hij nog f 3 450,— te vorderen van afnemers, dan zal hij de over dit bedrag verschuldigde omzetbelasting moeten vermelden op zijn aangifte-formulier over het eerste kwartaal 1949.

Tot en met 1948 werd immers slechts omzetbelasting voldaan over de *ontvangen* bedragen, in de toekomst gaat hij omzetbelasting betalen over de bedragen der verzonden rekeningen (ongeacht of deze zijn ontvangen of niet), zodat het bedrag der op 1 Januari 1949 bestaande vorderingen volgens geen der beide systemen zou worden aangegeven.

Bij het afdragen der omzetbelasting over de verkopen in plaats van over de ontvangsten, betaalt men de omzetbelasting, verschuldigd over de vorderingen welke aan het einde van het kwartaal bestaan, drie maanden vroeger dan volgens het normale systeem het geval zou zijn geweest. Een ander gevolg van dit systeem is dat men ook omzetbelasting zou hebben voldaan over vorderingen, welke later dubieus blijken te zijn. De tengevolge daarvan teveel betaalde omzetbelasting kan echter worden teruggevraagd. Deze teruggaaf moet dan worden gevraagd over het kwartaal waarin is gebleken, dat de koper het in rekening gebrachte bedrag niet of slechts ten dele zal betalen.

Roerend en onroerend goed

Lezer van E. te V. deelt mede, dat hij in zijn bedrijf o.a. vaak radio-toestellen repareert voor radio-handelaren. Op de voor deze werkzaamheden in rekening te brengen bedragen geniet de handelaar een korting. Door de heer van E. wordt dus het netto-bedrag ontvangen. Over dit netto-bedrag moet door hem 3 % Omzetbelasting worden afgedragen, terwijl de radio-handelaar, die de reparatie liet verrichten nog eens 3 % over het bruto-

DATUM:	Nr.:	NAAM EN WOONPLAATS:	TOTAAL:	3 pCt	$\frac{1}{2}$ pCt
1949					
Jan. 2	1	G. Baas, Amsterdam	f 144,30	120,10	24,20
„ 4	2	P. Groot idem	„ 280,—	40,—	240,—
„ 4	3	K. Los idem	„ 181,—	181,—	
„ 5	4	P. Bos idem	„ 42,50		42,50

bedrag moet betalen. Hij vraagt of deze zienswijze juist is en of dit niet een zeer onbillijke geschiedenis is.

Inderdaad is het juist, dat hier over dezelfde „dienst” tweemaal omzetbelasting wordt betaald, of eigenlijk is hier sprake van twee diensten. De radio-handelaar verricht een dienst door de reparatie te laten verrichten en onze lezer verricht een dienst door die reparatie uit te voeren. Buitengewoon billijk kan deze regeling inderdaad niet worden genoemd!

Dezelfde lezer schrijft voorts: „Wij verkochten voor f 700,— T.L.-ornamenten aan een winkelzaak, ten behoeve van de verlichting van deze winkelzaak, dus geheel ten behoeve van dat bedrijf. Nu wij deze armaturen voor de eigenaar hebben opgehangen, mogen wij geen 1½ % tarief berekenen doch moeten eveneens de „volle mep” afdragen en dat is me nog al geen verschil!”

Op de eerste plaats bedoelt onze lezer hier blijkbaar het tarief van ½ %, er bestaat nl. geen tarief van 1½ %. Hij snijdt hiermede weer een moeilijk onderwerp aan, waarover wij op deze plaats reeds eerder het een en ander hebben medegedeeld.

Wanneer de ornamenten zonder meer aan de winkelier werden geleverd zou inderdaad slechts ½ % omzetbelasting verschuldigd zijn. Nu ze bevestigd en daarmee onroerend gemaakt worden, is er sprake van „het opleveren van een werk in onroerende staat” en daarover is steeds 3 % omzetbelasting verschuldigd.

Tot zover is er dus nog geen moeilijkheid. Maar op 9 Maart 1948 verscheen een resolutie waarin een bijzondere regeling werd getroffen voor oplevering in onroerende staat van machines, installaties e.d.

Deze regeling komt er op neer, dat wanneer de montage-kosten slechts een gering bedrag uitmaken in verhouding tot de prijs der geleverde machines e.d., men kan volstaan met het betalen van ½ % over de geleverde goederen en 3 % over de montage-kosten.

De moeilijkheid is hier echter, dat deze resolutie zeer onduidelijk is gesteld en dus feitelijk niemand precies weet in welke gevallen wel en in welke gevallen geen gebruik van deze bijzondere regeling kan worden gemaakt.

Het is nl. zo, dat deze regeling in het bijzonder is getroffen voor importeurs die machines e.d. vanuit het buitenland invoeren en deze zelf bij de afnemer monteren. Wanneer „in uitzonderingsgevallen” ook een Nederlandse handelaar in dezelfde omstandigheid verkeert, mag ook door hem van de regeling gebruik worden gemaakt. Zoals reeds eerder werd opgemerkt, is niet duidelijk waarom hier van uitzonderingsgevallen wordt gesproken. Bij het leveren van T.L.-ornamenten bestaat dezelfde onbillijkheid als bij het leveren van een kostbare machine-installatie. Bovendien is in de resolutie gezegd dat de montage-kosten slechts een gering bedrag mogen uitmaken. Wat is een gering bedrag?

In het geval als hier door onze lezer gesteld, gaat het om een verschil in omzet-

belasting dat werkelijk wel de moeite waard is en uit de woorden van bovenbedoelde resolutie blijkt niet dat de daarin goedgekeurde regeling *niet* geldt voor het hier gestelde geval. Er is dus niets op tegen om deze regeling toe te passen. Aangezien het echter niet is uitgesloten dat de inspecteur een andere mening is toegedaan, is het aan te bevelen, aan die inspecteur te berichten dat en op grond waarvan een splitsing tussen levering en montage plaats vond.

De aandacht dient er nog op te worden gevestigd, dat het hier niet een wijziging van 't besluit op de omzetbelasting betreft; het is een door de minister vastgestelde

afwijking. Dit betekent dus, dat men bij verschil van mening met de inspecteur een dergelijk geval niet kan voorleggen aan de Tariefcommissie.

Intussen ware het wenselijk, dat men op het departement in gevallen als deze, er naar streefde, zo positief mogelijk vast te stellen in welke gevallen de afwijkende regeling kan worden toegepast.

Mogen wij op de lezers een beroep doen om, zodra zij in bepaalde gevallen de mening van hun inspectie hebben leren kennen, ons daarvan mededeling te doen? Op deze wijze kan dan geleidelijk aan de werkelijke betekenis van deze resolutie worden vastgesteld.

Mededelingen VAN DE VAKGROEP

DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELLEN

SECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

DETAIL VERKOOPKUNST

De tweede wereldoorlog heeft de wereld op haar grondvesten doen schudden en na het neerleggen van de wapenen bleek, dat ook in economisch opzicht, de situatie sterk gewijzigd was en dat velen zich zouden moeten aanpassen aan deze gewijzigde omstandigheden.

Hiervan een algehele opsomming te geven, zou naast het onmogelijke hierin volledig te zijn, te ver voeren. Wij beperken ons dus, tot waar wijzelf het meeste belang bij hebben.

Hierbij blijkt weer eens, dat de moeilijkheden niet nationaal zijn, doch internationaal. Neemt U bijv. de soldaten. Zij dus die in deze oorlog in werkelijke dienst geweest zijn en na beëindiging daarvan moesten afvloeien. Daarna hebben wij de Indonesische kwestie gekregen en een bepaald contingent van deze mannen, hetzij vrijwilligers, hetzij dienstplichtigen, is inmiddels weer gerepatriëerd.

Vanzelfsprekend moesten dezen wederom in het arbeidsproces worden ingeschakeld en het beroep op de medewerking van de werkgevers is dringend geweest. Deze wederinschakeling brengt echter enerzijds moeilijkheden met zich, anderzijds zijn wij verplicht met de nodige tegemoetkoming tegen hen op te treden.

Niet alleen in ons land, in Engeland, Amerika enz. ontstond eenzelfde moeilijkheid. Wat onze eigen branche betreft waren er echter wettelijk gestelde eisen, waaraan iemand moest voldoen, alvorens zich te mogen vestigen. Logisch is het echter, dat er iets gedaan werd van hogerhand, voor deze mensen, die hun hoogste bezit voor het vaderland hadden ingezet en die door de verloren tijd, ten opzichte van hun ontwikkeling, ernstig gehandicapt waren, aangezien het hun aan

de mogelijkheid ontbroken had, zich normaal te bekwamen.

Daar waren verder de oorlogsgewonden en gedeeltelijk invaliden, die bijv. nog wel in staat zouden zijn een klein zaakje met succes te drijven. In Engeland toonde de overheid zich zeer welwillend tegenover deze mensen, door hun praktisch zonder meer een vestigingsvergunning te verlenen. Op het eerste gezicht, van zuiver menselijk standpunt, lijkt dit aanvaardbaar. Practisch lag dat echter wel enigszins anders.

Het is een volkomen logische gang van zaken, indien iemand door oorlogsverminking zodanig getroffen wordt, dat hij zijn normale beroep niet meer kan uitoefenen, op de een of andere manier geholpen wordt, waardoor hij toch in staat is, zichzelf, onafhankelijk van overheidssteun of iets dergelijks, te kunnen bedruipen. Hier was dus „omscholing” zeer zeker op haar plaats.

Geheel anders komt de zaak echter te liggen, indien men zonder meer gaat zeggen, hier heb je een vestigingsvergunning en probeer het nu maar. Een eerste vraag die zich dan direct naar voren dringt, is, of de betrokkene daartoe de nodige geschiktheid bezit en er dus enige kans van slagen bestaat.

Hieraan zijn ernstige gevaren verbonden. Deze „geholpene” bereidt zich niet voor op het beroep van detailhandelaar, daartoe krijgt hij geen gelegenheid, doch start op de kortst mogelijke termijn. Behalve de financiële hulp, die hij misschien op enigerlei wijze krijgt, brengt hij ook zijn spaarpenningen in het geweer.

Onvoorbereid en misschien wel zonder de minste ervaring gaat hij beginnen en U allen weet het, zodra hij in de praktijk komt, barsten de moeilijkheden boven zijn hoofd los. Wij voor ons zijn er dan ook

RT

Stofzuigers

Strijkijzers

Waterkokers

Straalkachels

Kookplaten

Bureaulampen

Rudolf Blick

ELECTRISCHE APPARATEN-EN
METAALWARENFABRIEK N.V.

WALDORPSTRAAT 33-44 • DEN HAAG • TELEFOON 102220

sterk van overtuigd, dat velen op dit veld sneuvelen en reeds gesneuveld zijn.

En dan! Ja dan staat hij daar, naakt als een worm, verspeelde zijn laatste spaarpenningen. Ook zit hieraan nog iets meer vast. Dit droeve einde is niet plotseling gekomen. Veelal is er een „martelperiode” aan voorafgegaan, die zich geuit heeft in prijszonderbieding enz. Dat bona-fide handelaren hier de nodige last en stroppen van hebben ondervonden is een tweede gevaar en een derde is tenslotte, dat er nog eventuele leveranciers zijn, die hun rekeningen niet meer of in het gunstigste geval voor een gedeelte betaald krijgen.

Waarom doet men dit toch, zo vraagt men zichzelf als insider af? Ja lezer, dit is onbegrijpelijk. Veelal is het een verschijnsel van te licht opnemen en dat iedereen

het wel kent. Gelukkigerwijze is het zo echter niet. Vakbekwaamheid, Handelskennis, Credietwaardigheid en last but not least, liefde voor het beroep, hard werken en opgewassen zijn tegen vele moeilijkheden zijn evenzovele essentiële punten.

Hiervoor spraken we reeds van omscholing. In verschillende bedrijven is dit onderwerp reeds lang geleden ter hand genomen en in vele gevallen kan dit een uitkomst blijken. Doch indien dit ergens op zijn plaats is, dan is dat toch zeker bij ons.

Velen onzer die de verkoopkunst in de detailhandel onder de knie hebben, zullen door de hierboven geciteerde feiten vervuld zijn van een gerechtvaardigde trots op dit mooie beroep en het zal een aansporing zijn op de ingeslagen weg voort te gaan.

OORZAKEN

Alles heeft een oorzaak zegt men en zodra er iets gebeurd is, zijn er vele lieden die prompt de oorzaak geanalyseerd hebben en hun mening ten beste geven.

Onnodig U te zeggen, dat men er nog wel eens naast is en even onnodig te zeggen, dat dit dikwijls geheel te goeder trouw geschiedt, aangezien men een bepaalde gedachte omtrent iets zo muurvast in zijn hoofd heeft, dat men dikwijls schrikt, indien men de werkelijkheid ziet.

In een uitgave van het Amerikaanse departement van handel, heeft men getracht concrete gemiddelde percentages vast te stellen voor feiten, die het falen van middenstandszaken hebben veroorzaakt. Het staatje ziet er als volgt uit:

Ongeschiktheid	34,5 %
Onervarenheid	5,2 %
Te kort aan kapitaal	34,9 %
Onverantwoordelijke credieten	1,4 %
Buitensporigheden	0,5 %
Verwaarlozing	1,1 %
Speculatie	0,3 %
Fraude	3,6 %
Fouten van anderen	1,3 %
Concurrentie	2,4 %
Bijzondere omstandigheden	14,8 %
	100,- %

In grote lijnen dezelfde verschijnselen als bij ons. Men waagt het er maar op, doch hieruit blijkt weer eens, dat 74,6 % ofwel 3/4 gedeelte valt door gebrek aan vakbekwaamheid, handelskennis en credietwaardigheid.

Als conclusie knoopt men hieraan vast een vragenlijstje, dat men zich dient voor te leggen, indien men een zaak wil beginnen:

1. Heb ik persoonlijke kwaliteiten om met publiek om te gaan?
2. Heb ik voldoende kennis?
3. Heb ik succesvolle ervaring op dit gebied?
4. Kan ik mij voegen naar de wetten tot succes in deze branche?
5. Kan ik mij veroorloven alle nodige tijd te geven, noodzakelijk voor het voeren van het bedrijf?

6. Staat mijn gezondheid mij toe hard te werken?

7. Ben ik eerlijk, ambitieus, enthousiast en vastbesloten?

8. Houd ik van het bedrijf, dat ik wil openen?

Weest eerlijk in de beantwoording tegenover U zelf. Dan, als U denkt de goede karaktertrek te hebben, als U gelooft een goede leider te zijn, als U weet goed met Uw cliënten te kunnen omgaan en personeel tevens, als U niet beangst is hard te moeten werken en als U gelooft, dat U weet hoe de gevaren te vermijden die het falen in de detailverkoop veroorzaken, is U klaar voort te gaan en Uw plannen ten uitvoer te brengen.

Tot zover dit artikeltje. Op het eerste gezicht, lijkt het ietwat kinderlijk zichzelf deze vragenlijst voor te leggen en te gaan beantwoorden. De lezer die er dieper op ingaat, zal er toch ook nog iets veel beters uithalen, die eigenschappen die een goed winkelier moet hebben, het eervolle van het beroep en de verantwoordelijke positie die hij daardoor in het Staatsbestel inneemt.

(Vervolg vakgroepnieuws blz. 363)

Middenstandsexamen 1949

Het 15e examen voor het Middenstandsdiploma Algemene Handelskennis wordt, voor wat het schriftelijke gedeelte betreft, afgenomen op *Dinsdag 7, Woensdag 8 en Donderdag 9 Juni 1949* en voor wat het mondelinge gedeelte aangaat in de periode *tussen 25 Juli en 13 Augustus 1949*.

De inschrijving sluit **ONHERROEPELIJK 24 Januari 1949**.

Inschrijvingsformulieren (met examenvoorwaarden, -eisen en extract-reglement) gratis verkrijgbaar bij het **CENTRAAL SECRETARIAAT STICHTING MIDDENSTANDSEXAMEN, Laan van Meerdervoort 96a te 's-GRAVENHAGE**.

Inschrijvingsformulieren dienen uitsluitend per *briefkaart* te worden aangevraagd.

Formulieren van vorige examens zijn niet geldig.

CISTOFA

Enige tijd geleden berichtten wij in dit blad reeds, dat wij met de industrie en groot-handel tot overeenstemming zijn gekomen, inzake de stofzuigersanering in Nederland. Deze sanering vergde vele maatregelen, die in onderling overleg moesten worden geregeld en het doet ons genoegen U te kunnen mededelen, dat thans reeds van kracht worden de bepalingen tot handhaving van de brutoprijzen en de garantie-bepaling.

Dit betekent, dat van nu af aan iedere detaillist verplicht is zich strikt te houden aan de brutoprijzen, welke door de fabrikanten voor hun fabriekaat stofzuigers zijn vastgesteld. Omtrent de garantie-bepaling delen wij U mede, dat overeengekomen is, deze op hoogstens een jaar te stellen, welke termijn dus hoogstens door de detaillisten bij verkoop van een stofzuiger mag worden toegestaan.

Deze voorschriften hangen niet zonder meer in de lucht. Het is nl. zo, dat zij, die deze bepalingen, welke in het belang van een gezonde stofzuigerhandel gemaakt zijn, niet nakomen of op een of andere zgn. slimme manier trachten te ontduiken, zullen worden opgegeven aan alle Nederlandse stofzuigerfabrikanten, welke zich verbonden hebben *iedere* verdere levering aan dergelijke detaillisten onherroepelijk stop te zetten.

Wij geloven terecht te mogen spreken van verblijdend nieuws voor alle bonafide handelaren en van een ernstige waarschuwing voor hen, die hun heil zoeken in prijsknoeierij of geknoei met de garantie-bepaling.

Verdere maatregelen worden in onderling overleg, in CISTOFA-verband, nader besproken en hieromtrent zal ten spoedigste in dit blad nadere mededeling volgen.

Dat Cistofa inderdaad van beduidende betekenis voor de stofzuigerhandel in ons land kan worden, is dezer dagen wel zeer sterk gebleken, toen bij het Directoraat-Generaal van de Prijzen *door Cistofa bereikt is geworden*, dat de korting voor de detailhandel op de brutoprijs van een nieuwe type stofzuiger, welke korting ernstig dreigde te worden teruggebracht tot 22,5 %, door het tijdig en actief optreden van Cistofa, werd opgevoerd tot 30 % korting.

Laat iedere handelaar voor zich nu maar eens berekenen, wat dit voor hem betekent, gezien zijn omzet in dit artikel. Ongetwijfeld zal dit eenvoudig rekensommetje bewijzen, hoe nuttig en noodzakelijk goede samenwerking tussen industrie, groot- en kleinhandel is en welke goede resultaten door juiste samenwerking zijn te bereiken.

Wij rekenen er dan ook op, dat de gehele bona-fide groep van stofzuigerhandelaren in Nederland zich loyaal zal houden aan de voorschriften omtrent prijs en garantie. Aan hen, die niet tot deze loyale houding bereid zijn, zij nu reeds met nadruk gezegd, dat Cistofa met alle kracht welke in onderlinge samenwerking gelegen is zal optreden tegen degenen die menen, zich allerlei *onzakelijke* en *onbehoorlijke* handelsmethoden te kunnen permitteren.

CISTOFA WERKT EN WAAKT VOOR EEN GEZONDE STOFZUIGERHANDEL IN NEDERLAND.

Boekbespreking

B.B.C. Yearbook 1949. Prijs fl. 2,45, 152 bladzijden tekst en 37 bladzijden fotoreproducties op kunstdruk-papier. Uitgave British Broadcasting Corporation.

Dit jaarboek is geen droog jaarverslag, maar voor de grootste helft een samenbundeling van interessante, vaak geestige en anecdotische bijdragen van een aantal auteurs, die in nauwere of meer verwijderde relatie staan met de B.B.C.

Een aardig staaltje uit de rubriek „Radio-personaliteiten” is een verhaaltje over Willie Holt, die in 1940 uitzendingen voor Amerika verzorgde en op een ochtend, na twee dagen niet op bed geweest te zijn, een verslag moest geven van de „blitz” op Coventry. Het verhaal, dat hij deed, was zenuwschokkend, maar enkele minuten voordat zijn tijd om was viel hij met 't hoofd voorover in slaap. De omroeper zag het en schudde hem wakker. Het was meer geluk dan wijsheid, dat Holt zijn relaas bij de juiste passage weer kon opvatten. In de volgende dagen kwamen enthousiaste brieven binnen uit de States over het geweldige verslag, dat 't zo begrijpelijk maakte, dat de reporter een ogenblik zelf sprakeloos was geworden van het weer doorleven van de emotie van hetgeen hij de vorige nacht had gezien.... Zo had zijn in slaap vallen meegewerkt tot de indruk bij de luisteraars.

Mr. Donald Hopley vertelt, wat een televisie-omroeper als dagtaak heeft. Er was hem gevraagd of hij nu bij de televisie als omroeper ook werkelijk wel eens iets te doen had.

Het zijn leerzame en belangwekkende verhalen uit de omroepkeuken, die hier worden gedaan. De B.B.C. heeft zich bij vele „regionale” wensen en gebruiken aan te passen. Wat dat betreft is het verhaal over een „Vrolijke avond”-uitzending in Wales typerend. In Wales verstaat men onder de „Noson Lawen” een geheel geïmproviseerd, onvoorbereid gezelschapsfeest; dat past totaal niet in de gewone opvattingen van een omroepprogramma; maar in Wales vindt men het niet leuk, als het zich niet aanpast bij het volksgebruik. En de B.B.C. speelt het klaar. Dat is voor een omroep, waarvan men wel eens bang is geweest, dat die verbureau-cratiseerd zou raken, een prestatie.

De gewone luisteraar weet niet, wat achter de vele dagelijkse programma-uren aan werk, talent en inventie verscholen zit. Hij zal bij de lezing verbluft staan. En voor de man van het vak, programma-deskundige, zowel als technicus is er ook enorm veel lezenswaardigs in. Onze Nederlandse omroep zorgt ook vaak voor fraaie publicaties, die het publiek wat nader brengen tot de wereld van de microfoon. Maar zo openhartig als de B.B.C. het doet, is toch een unicum.

J. CORVER

ADVIES

Aan H.H. Handelaren en Installateurs!

„De vraag naar elektrische weldo-afrastering-apparaten is groot en zal nog groeien tegen het „a.s. voorjaar, mede in verband met de bekende „regeringssteun.
„Overtuigt daarom Uw klanten dat het gewenst is „**NU REEDS** bij U hun bestellingen te plaatsen „in elektrische Weldo-afrastering-apparaten en geef „die orders spoedig door aan Uw grossier of „rechtstreeks aan ons”.

Als fabrikanten van het
BLESSING-ETRA

Weide-afrasteringapparaat

hebben wij slecht twee zorgen:

- het beste apparaat te fabriceren van de wereldmarkt.
- iedere a.s. koper een tijdige levering te garanderen.

Alle inlichtingen worden gaarne verstrekt door:
N.V. BLESSING-ETRA i.o., Rotterdam
Oostzeedijk 218 Telefoon 75666

RIJWIELFABRIEK DEN HAAG • RADIOFABRIEK DEN HAAG

MOTORENFABRIEK UTRECHT • RIJWIELFABRIEK DEN HAAG

V.D. H. N.V.

FABRIEK VAN ERRES PRODUCTEN

**KLEINE
SYNCHROONMOTOREN**

9 Watt

**KLEINE
ASYNCHROONMOTOREN**

3, 6 of 12 Watt

Met aangebouwd reductiewerk
keuze uit 35 snelheden
tussen 1500 toeren per minuut
en 1 per week.

Vlug leverbaar

PROJECTO
INGENIEURSBUREAU

Wij vestigen Uw aandacht op ons
METAGÉ Strijkijzer
 (Wettig gedeponeerd).
 geheel verchroomd met mica-element,
 langdurige garantie.
 Serveerwagenwielen, diverse modellen.
 Uw adres daarvoor is:
N.V. GELRIA Metaalwarenfabriek
 EDE - Arnhemseweg 41 - Telefoon 8668

In elk geval

„VOBA”- Gloeilampen

BOVENAL!!!

„TECHNISCHE” N.V.

De Constant Rebecquestraat 96-102
 's-Gravenhage

WEET U

dat wij alle PHILIPS PRODUCTEN
 leveren in mindering van Uw contract
 met PHILIPS en dat door ons dezelfde
 contract-korting wordt verleend.
 U kunt dus bij Uw bestellingen of
 ander materiaal ook Philips artikelen
 bestellen.

ELECTROTECHNISCHE
 GROOTHANDEL **P. HOLTRING**
 KORTE SPAARNE 25 — HAARLEM
 Telefoon 16255 (na 6 uur 29605).

Electrotechnische- en Radiogroothandel
A. J. WESTERHOF
 Oostzeedijk 340 - tel. 27641 - Rotterdam
 PHILIPS: versterkers, luidsprekers,
 microfoons, trechters enz.
 PHILIPS: radio-onderdelen
 PHILIPS: service onderdelen
 prompt uit voorraad leverbaar
 Vraagt inlichtingen of reizigersbezoek

NIEAF UTRECHT

DE NEDERLANDSE
 FABRIEK VAN DE BESTE
 ELECTRISCHE MEETINSTRUMENTEN

ELECTRO-TECHNISCHE HERSTELPLAATS

SJERP & JONGENEEL

DEN HAAG
 PRINSEGRACHT 184 — TELEF. 335280

GISO-LAMPEN

ELECTRO-MOTOREN

N.V. Handel Mij. „Electro-Metaal” A. C. van RIJN,
 PIET HEINSTRAT 102, DEN HAAG, TEL. 336144 en 321011

biedt uit voorraad te koop aan:
 éénphase motoren, zelfaanlopend, 1/4 P.K. 1425 omw/min.
 200/220 Volt, met aangebouwde centrifugaalchakelaar, glijd-
 lagers en verende ophanging.

Eveneens voorradig: motoren 1 P.K. 220/380 V. 1400 omw/min

1 1/2	2	3	4
1	2	3	4
1	2	3	4
1	2	3	4

Motoren met andere toerentallen binnenkort te leveren.

Aanvragen aan:
 N.V. Handel Mij. „Electro-Metaal”, A. C. v. RIJN,
 PIET HEINSTRAT 102, DEN HAAG

De oudjes doen het nog best...

Ja in de meeste gevallen beter.
 Uw oude lamp-bout- of kachel ontvangt
 U als nieuw terug. Volledige garantie.

J. BOSCH,
 SLOTERKADE 68 F,
 Amsterdam-W.
 Telefoon 81022

Voor
 stroom- en spanningsregeling
 van beproevings-
 inrichtingen:
Transforma
 AMSTERDAM, KARPERWEG 37-41
 TELEFOON 96610-96511

Ons nieuwe filiaal GRONINGEN

is gevestigd:

Meeuwerderweg 11-1,
 Telefoon 26189

N.V. v/h CLAESSEN & Co.
 Almelo — Amsterdam — Doetinchem

N.V. „CORODEX”, Zandvoort

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEMATERIAAL
 Lamphouders, Mignonlamphouders, Kroonlamp-
 houders, Stallamphouders, Plafondlamphouders,
 Majolica's, Zolderrozetten, Snoerdoosjes, Arma-
 turen 40 en 60 W., W.D. Armaturen, Schroef-
 koppen K. II en K. III, Kabelafstakdozen,
 Wartels 16 en 21 mm. P. G., Plafondplaten,
 Kabelzadels, Contactstoppen 6 en 10 Ampères,
 Koppelcontactstoppen, Driewegstekkers etc.
 De Nederlandse Fabriek van Kwaliteitsproducten

BOBÉ STRIJK-PERS EN
 BODEMELEMENTEN
 levert aan
 Groothandel en Industrie
 KACHEL ELEMENTEN en losse spiralen
 HARDINGS-PROEFOVENS EN
 OVENS VOOR KERAMIEK-
 INDUSTRIE, verder ELEMENTEN
 VOOR ALLE INDUSTRIËLE
 DOELEINDEN
 Geen reparaties voor huishoudelijke doeleinden
 Ons devies: **BOSSAERS BETER!**
BOBÉ, Beukenweg 9-11-13, Tel. 54161, Amsterdam-O.

Installateurs!

Laat ons Uw neon-installaties verzorgen!
 Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken
 ontwerpen, begroten, verkopen en mon-
 teren door het gehele land.

Technisch Bur. voor NEON-VERLICHTING
P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
 KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400—390418

ELECTRON

Groothandel in Gloeilampen en
 Electrisch Materiaal
 Insulindestraat 82 — ROTTERDAM.
 Telefoon 42153—28946.

VERKOOPKANTOOR van de bekende
HELIUM lampen

Minkes levert:

- Walsschakelaars en buiszekeringkasten in gegoten aluminium w.d uitvoering met losse pasvlakken, 60 Amp., 100 Amp., 200 Amp.
- III-Groepkastjes 25 en 60 Amp. (type 25).
- Kabelinvoeren (type 35 en 17).
- Kabeleindsluitingen (type 13a).
- Ringventilatoren.

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

VERLICHT 's AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
 GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL. 116130 (8 lijnen) DEN HAAG

„VONKA” AMSTERDAM-C.
 Rapenburg 97
 Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfontein, schijnwerpers, motoren enz.

voor
**ILLUMINATIE - TONEEL
 VERLICHTING - KRACHT**

ATTENTIE!

Hiermede herinneren wij aan de gelegenheid om het abonnementsgeld voor het jaar 1949 per giro te voldoen. Het abonnementsgeld bedraagt f 3.— per jaar voor leden van vakgroepen of vrije organisaties, f 5.— voor niet leden. Storting gaarne op postgiro 136400 van N.V. Uitgevers Mij. Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C. Op de „bij“-strook te vermelden: abonnement Electro Radio Mercur 1949.

In verband met het grote aantal kwitanties dat geïncasseerd moet worden, verzoeken wij onze abonneés beleefd, doch met de meeste aandring, de overschrijving onmiddellijk te doen, maar in geen geval later dan 15 Januari a.s. ten einde de incassering niet te bemoeilijken en te vertragen. Bovendien bespaart U zich door giro-betaling 25 cts. incassokosten!

De Administratie van
Electro Radio Mercur.

Daar komt...

DE TELEVISIE

(langzaam, maar zeker!)

De N.V. van der Heem te den Haag heeft in principe besloten een aanvang te maken met laboratoriumonderzoekingen, die er toe zullen leiden, dat mettertijd de productie van televisie ontvangers ter hand kan worden genomen.

In Den Haag, waarschijnlijk op de fabriek Maanweg, komt een experimenteel zendertje, dat zal werken op een golflengte van omstreeks $4\frac{1}{2}$ meter. Voor Nederland is de keuze bepaald op een systeem met 567 beeldlijnen en 25 beelden per seconde.

Het doel van deze experimentele televisie-zender is slechts het laboratorium in staat te stellen proeven te nemen. Complete programma's zullen niet uitgezonden worden.

De ervaring, die het laboratorium bij deze uitzendingen op doet, zal de fa. v. d. Heem in staat stellen, televisie-ontvangers te ontwerpen, die kwalitatief voldoen aan de eisen, die de Nederlandse markt stelt.

In Amsterdam is de V.E.R.O.N al zo ver dat met de volgende advertentie plaats:

V.E.R.O.N. afd. Amsterdam zoekt plaats voor Amateur TELEVISIE-ZENDER, in hoog gebouw met ruimte voor experimenten. Brieven Molenbeekstraat 28¹ Z. Tel. 95948

Was de toren van Carlton niet geschikt hiervoor? Er zijn vroeger al eens radio-experimenten in gehouden, en het is, menen wij, een der hoogste punten van Amsterdam.

E.R.M. Omroep

De groothandel in electrotechnische artikelen J. van Heusden, Singel 34 te Amsterdam, deed een nieuwe prijscourant het licht zien. Hierin staan vele nieuwe artikelen opgenomen zodat de prijscourant bijna tweemaal zo veel artikelen bevat als de vorige, die hiermee uiteraard komen te vervallen. Kennisname van deze prijscourant wordt aanbevolen.

⊙

Vanaf 13 December jl. is het Bureau Zakenreizen van het ministerie van Economische Zaken gevestigd J. P. Coenstraat 20-22 te 's-Gravenhage.

Het telefoonnummer blijft ongewijzigd 720060, interlocaal letter G.

⊙

Haal er uit wat er in zit! Niet uit de radio van uw klanten, maar uit onze uitgebreide prijscourant. Aldus annonceert de Radio-Electrotechnische Handelsmaatschappij Omega, Boezemkade 35 te Rotterdam, de nieuwe prijscourant. En... er zit inderdaad heel wat in dat waard is er uit gehaald te worden. Zeker aanvragen en bestuderen!

⊙

„Wanneer ik in Amsterdam door het Vondelpark loop, treft mij telkens de door vogels witbevuilde hoed van Vondels standbeeld. Zou dergelijke ontsiering niet gemakkelijk zijn te voorkomen, door Vondels hoofd onder zwakke elektrische stroom te zetten, zoals op het platteland tegenwoordig de koeien met elektrische draden in het weiland worden gehouden?“, aldus een advies in de Haagse Post.

⊙

Bij het Duitse plastige Fren, ca. 50 km van de Belgische grens, zal in verband met het Marshall plan een grote elektrische centrale gebouwd worden. Deze zal zo krachtig zijn dat ze Nederland, België en Luxemburg van stroom kan voorzien. De vooruitzichten zijn niet ongunstig!

⊙

De radiotelefonie heeft haar intrede gedaan bij de Spoorwegen! Nog wel niet in Nederland maar in Amerika. De Erie Railroad, een der zelfstandige spoorwegmaatschappijen, annonceert de installatie van radiotelefonie op een traject van 347 mijl, terwijl 537 mijl spoedig zullen volgen. Hierdoor wordt vanzelfsprekend een direct communicatiemiddel verkregen; de conducteurs kunnen direct verbinding hebben met de ingenieurs en omgekeerd, terwijl de trein doorrijdt. Weer en wind oefenen geen invloed meer uit — de veiligheid wordt uiteraard weer een stapje verhoogd!

⊙

Dinsdag 23 November werd het 25-jarig bestaan herdacht van P. J. Buis, Technisch Bureau te 's-Gravenhage, Koningsplein 11. De feestviering was alleen onder elkaar.

BEKENDMAKING

In de circulaire genoemd het „November December Nieuws“ welke verspreid is op of omstreeks begin November 1948 door S. van der Horst, wonende te Naarden aan de Prins Fred. Hendriklaan 36 en een zaak drijvende aan het 's-Gravelandscheveer 9 te Amsterdam onder de naam of firma v.h. K. van der Horst is het aan het hoofd vermelde „HET BEKENDE THEELICHTJE beneden fabrieksprijs“ met de foto-afbeelding daarnevens NIET het zgn. HUZA-theelichtje, dat gefabriceerd wordt door H. van der Hulst, wonende te Zaandam en aldaar een zaak drijvende onder de naam of firma HUZA-ELECTROFA aan de Oostzijde 238b.

Deze bekendmaking geschiedt door H. van der Hulst te Zaandam, fabrikant van het zgn. HUZA-theelichtje op kosten van S. van der Horst bovengenoemd, tot welke bekendmaking ondergetekende H. van der Hulst uitdrukkelijk is gemachtigd, ingevolge een vonnis van de Edelachtbare Heer President der Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam en uitgesproken in kort geding ter openbare terechtzitting ten paleize van Justitie te Amsterdam op Woensdag 8 December 1948 tussen ondergetekende als eiser en opgemelde S. van der Horst als gedaagde.

Zaandam, 13 December 1948

H. van der Hulst.

Verwarmingskussens

Merk Thermofor (Zwitsers fabrikaat): 3 voudig regelbaar, afm. 30 x 40 cm, met molton en wasbare- of plastic overtrek, uit voorraad leverbaar. Prijs f 24.85 per stuk bruto

C.V. Hapé, Nw. Herengracht 11, Amsterdam C., Tel. 48882-48321

KANTHAL WEERSTANDSMATERIAAL

Voor alle elektrische verwarmings toestellen en ovens

Bimetaal en thermo-elementen

IMPORTEUR:

N.V. INGENIEURSBUREAU KRACHT
SWEELINCKSTRAAT 140 - DEN HAAG - TEL. 330966

Tel. 06979
K 2000 **N.V. TEVEKA** A'dam Z.
Churchill-
laan 202

Uit voorraad leverbaar:

VALENTO Radiobuizen, ruim assortiment
PHILIPS Radio-onderdelen, ruim assortiment
RIALTO Voedingstransformatoren 2x300 V. 6.3 V

Bruto fl. 14.—

LUIDSPREKERS en Luidsprekerkasten bruin
gespoten. Kasten Netto fl 7.50

PERTINAX platen, Presspaan, Pert. buizen 9.6x12.6

ALUMINIUM Platen 1 1/2 m/m (Ank. verg.)

Oliekous enz.

SKRAT draaistroom motoren 1500 omw.

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.

Registrerende en aanwijzende Volt-

Ampère-Watt-Cosy-en freq.meters.

Draaiveld richting-aanwijzers.

Gecombineerde Volt- en Ampèremeters

in draagbare uitvoering.

Krukinductoren.

Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

SOL

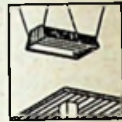
Verlich-
tingslam-
pen

Foto-
opname-
lampen

Fluores-
centie
lampen

Arma-
ruren

Tri- en
schok-
vaste
lampen

Infrarood
lampen

Straat-
verlich-
tingslam-
pen

Droog-
stralers

N.V. **SOL** GLOEILAMPENFABRIEKEN, NIJMEGEN

GROTHAUZEN Venlo

levert U

ELECTRISCHE STRAALKACHELS

2 en 3 staafs, regelbaar

Alle soorten

VERWARMINGS ELEMENTEN

Vraagt offerte en monsters

J. H. GROTHAUZEN

Roermondschestraat 10 - Venlo

„WILKAFOON”-

volautomatische gramfoonplatenwisse-
laars voor 30 platen van 25 cm. Voor
bedrijven, hotels, café-restaurants enz.

SPECIALE AANBIEDING

Gramfoononderzetkastjes met en zond-
er motor

Apparatenfabriek „WILKAFOON”

Karel Cremers - Tegelen

Handel en grossiers erkende korting

UW BANK

Middenstanders, die een rekening
openen bij de N.M.B., verzekeren
zich niet alleen van een correcte be-
handeling van al hun financiële
transacties, doch weten zich tevens
bijgestaan en voorgelicht door een
instelling, welke zich de behartiging
der belangen van de middenstand
ten doel stelt. Een rijkdom van ken-
nis en ervaring staat hun ten dienste.

NEDERLANDSCHE

MIDDENSTANDBANK N.V.

96 VESTIGINGEN IN NEDERLAND

RUBBERLASKABEL

in zeer soepele uitvoering

Uit voorraad leverbaar in
verschillende doorsneden.

N.V. E. M. ELECTROSTOOM

ROTTERDAM

Filiaal AMSTERDAM

Postbus 301

N.Z. Voorburgwal 28-3

Telefoon 45680

Telefoon 32378

„CALORIA” Soldeerbouten
Belgisch fabrikaat

Offerte uitsluitend aan erkend
Groothandel.

Invoervergunningen aanwezig.

VERTEGENWOORDIGER

VOOR NEDERLAND:

R. LEWIS — DEN HAAG

Wildhoeflaan 6

Telefoon 39357

Techn. Grooth. Fa. H. van Locher

Amsterdamseweg 156

ARNHEM - Tel. 21098

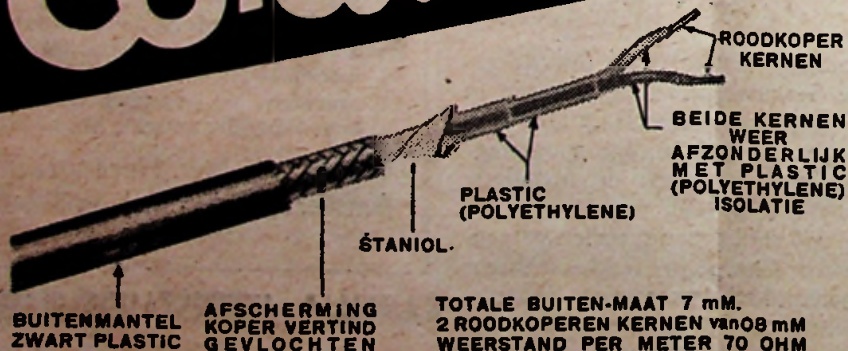
Zolang de voorraad strekt

ANTENNE VEILIGHEDE

compleet met beugel en
EDELGASPATROON

HAAST U!

Co-axiale kabel

TOTALE BUITEN-MAAT 7 mm.
2 ROODKOPEREN KERNEN van 08 mm
WEERSTAND PER METER 70 OHM

PRIJS PER METER f. 0.49

LEVERING DOOR HET GEHELE LAND NIET FRANCO ONDER REMBOURS

A. VALKENBERG
KINKERSTRAAT 252-258 AMSTERDAM-W. TEL. 83678-84418

Stofzuigerlangen voor Protos en 30 mm.
Waaers, 100/11, 100/11 links, 100/11 (vast), 86/11, 90/7, 90/7 11
90/7 (vast), 75/8, 110/7, 110/7 links, 120/11 links, 125/7, 1
(7 mm asgat), 125/12, 132/11.

Waaerbuisjes, 0,7 & 8 mm. Rubber sokken, 34 mm.
Zuigmonden, 28, 30, 32 & 35 mm. Kleine zuigmonden, 30
28, 35 mm.

Monturen, 28, 30, 32, 35 mm.
Stofzakken voor klopp-veegmachines. Protos (groen, rood, ra
Stofzakken, Efa, Electrolux 11 & 26, Excelsior, 17 cm.

Stofzakringen, 13, 15, 17 cm. Protos, (groen), Excelsior.
Lederen handvatten. Houten borstels. Handvathuisjes.

Kogelagars, R-6 t/m R-10 (vast). E-6 t/m E-11 (los).
Vampyr en Protos klemborsten. Vampyr palhuis met veertje.

Inbouwschakelaars, en cengatsmontage.
Zuigbuisen, 32 mm. Tappen: 30 en 32 mm enz.

Stofzuigergroothandel J. Bley

Bramhorstlaan 8 - WASSENAAR - Telefoon 9866.

Mededelingen VAN DE**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585**INVALIDITEITSWET**

De arbeider, die in loondienst gaat, is verplicht zich bij de Raad van Arbeid aan te melden voor de rentekaart.

In de laatste tijd kwam het veelvuldig voor, dat de Raad van Arbeid geen kaart kon uitreiken, omdat de loongrens voor toelating f 2 000,— per jaar bedroeg.

Met ingang van 20 November 1948 is het bedrag van f 2 000,— gewijzigd in f 3 000,—. Dit heeft tot gevolg, dat arbeiders met een loon tot en met f 3 000,— tot de invaliditeitsverzekering moeten worden toegelaten.

Zij, wie een eerste rentekaart geweigerd is, omdat het loon meer bedroeg dan f 2 000,— per jaar, moeten thans, als zij jonger zijn dan 35 jaar, opnieuw een rentekaart aanvragen, als zij op of na 20 November 1948 een loon verdienen van f 3 000,— of minder per jaar.

De wet verplicht een ieder, die jonger dan 35 jaar is en die in loondienst werkt tegen een loon van f 3 000,— of minder en nog niet in het bezit is van een rentekaart, zich bij de Raad van Arbeid aan te melden ter verkrijging van een eerste rentekaart.

Door de werkgever moet worden geplakt zolang het loon minder bedraagt dan f 3 750,— per jaar.

Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar aan de Postkantoren en bij de Raden van Arbeid.

Voor Uw Zoon . . .

... als Kerstcadeau een prachtboek dat hem interesseren zal: het heet „'n Vliegend Beroep" en het werd geschreven door J. J. Moerkerk, technisch redacteur van de Nieuwe Rotterdamse Courant. Het vertelt van de vele interessante „banen" in de luchtvaart: wat een vliegtuigbestuurder bij dag en nacht nu eigenlijk precies doet, wát de andere leden van de bemanning, -van radio-telegrafist tot stewardess!-, wát de tallozen die het vliegen technisch of administratief mogelijk maken. Kortom: WAT er in de luchtvaart allemaal te doen valt en HOE 't gedaan wordt.

Een machtig interessant boek voor elke jongeman boven de 16 jaar! Geïllustreerd met vele tekeningen, gedrukt op hagelwit papier, fraai gebonden. Prijs slechts f 4,90. Bij omgaande bestelling nog vóór Kerstmis in huis! Verkrijgbaar via de boekhandel of bij de N.V. Uitgevers Mij. Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C.

Uitwisseling Arbeidskrachten

De Commissie Uitwisseling Jonge Arbeidslieden verzocht onze bemiddeling inzake de tewerkstelling als stagiaire van de Italiaan Benito Gambarelli (electricien mécanique), oud 19 jaar, die 5 jaar in het vak werkzaam is geweest.

Zij die bereid zijn deze jongeman voor enige tijd (6 à 12 maanden) in zijn bedrijf te werk te stellen, gelieven zich te melden aan het Secretariaat.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS**Vraag en Aanbod**

Aangeboden: 3 Omschakelaars; 1 W & V maximaalschakelaar 15 A; 11 W & V thermische beveil. afstands-chakelaars 10 A; 4 W & V thermische beveil. afstands-chakelaars 25 A; 4 automatische schakelaars Heemaf Hengelo S.B.; 2 maximaalschakelaars 6 A; 1 schakelaar thermisch beveil. tot 40 A; 2 elektrische meters; 1 elektrische klok; 2 maximaalnulspanningsschakelaars Heemaf Siemens; 1 W.D. 2 groeps kastjes met schakelaar; 1 W.D.-1 groeps kast met schakelaar; 1 complete hefboom met stopc. en stekker; 18 gietijzeren 1-coupees kastjes; 6 gietijzeren 2-coupees kastjes; 24 huisaansluit kabelkasten 3-coupees; 200 m enkel gummisnoer 1 bos; 2 automatische sterddriehoekschakelaars; 1 motor 2 pk 2800 toeren 220/380 V; 1 motor 1 pk 2800 toeren 220/380 V; 1 motor ½ pk 940 toeren 220/380 V; 1 motor 0,2 pk 1400 toeren 220/380 V; 1 motor 1/3 pk 910 toeren 220/380 V; 1 motor ½ pk 1420 toeren 220/380 V; 10 motoren Waldorp 1/3 pk 1400 toeren 220 V; 2 maximaalnulspanningsschakelaars type 27 B, 3 polig, 60 A, 380 V met drie thermische relais 30 A; 1 maximaalnulspanningsschakelaar type 47 B, 13 polig, 60 A, 380 V met drie thermische relais 60 A; 12 hefboomschakelaars type 14; 500 steunisolatoren met steun R.M. 11; 70 coupes 60 A voor aansluiting; 30 Goliath fittingen porselein; 10 explosievrije zekeringen; 3 zekeringhouders; 120 kg blanke koperdraad 6mm ø. Br. nr. 1307.

Te koop 1 electromotor 20 pk 1450 toeren 220/380 V. Met aanloopweerstand z.g.a.n. H. Vink Fzn. Baflo (Gron.).

Open Plaatsen

Monteur of compagnonschap. Electro Instal. bedrijf zoekt monteur of firma die deze afd. zelfst. leiden kan, moet gedipl. of erkend zijn. Br. nr. 1308.

Gevr. jonge kracht voor winkelverkoop en magazijnwerk in een groothandel in Electro-technische artikelen. Vereist: grondige materialenkennis. Reflectanten moeten woonachtig zijn in Den Haag of omstreken. Br. nr. 1309.

Gevr. een radio-monteur (techniker) voor spoedige indiensttreding. J. van Dijk & Zn., Langestraat 56, 's-Gravenzande.

Luidspreker-kastjes

38 x 27 x 15

in Noten, Mahonie, Old Finish
en Blank Eiken fineer.

Compleet met houten klankbord

f 16,25 bruto

Pick-up**Langspeelnaalden CONDOR**elke naald speelt gegarandeerd
16 plaatzijden

in pakjes van 50 stuks

f 1,50 bruto

GROOTHANDELMUZIEK-INSTRUMENTEN EN
RADIO-MEUBELN**B. MUNNIKENDAM,**

P. C. HOOFSTRAAT 56

AMSTERDAM = TELEFOON 36025

**Kerstboom-
verlichtingen**met 16 Philips kaarslampjes uit beperkte
voorraad leverbaar.

Verbruikersprijs fl. 25,35.

Bakelieten fitting met koperen binnen-
werk, groen omponnen Litze-snoer
(totaal circa 14 meter) solide soldeer-
verbindingen en met onze bekende
Amerikaanse bevestigingsklem.

LOSSE PHILIPS KAARSLAMPJES

Verbruikersprijs fl. 0,60.

Bent U reeds in het bezit van onze
Najaarsprijscourant?**M. DIJKSTRA**Technische Industrie- en Handelsonderneming
Lijnbaansgracht 56-57 — Telefoon 41978
AMSTERDAM-C.**ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN**voor alle doeleinden,
uit voorraad of op
korte termijn
verkrijgbaar bij:**C. N. ROOD - DEN HAAG**
WETERINGKADE 37 - TELEF. 771920 (3 LIJNEN)

ELECTRISCH VERWARMEDE VOETPLATEN

verbruik ± 275 Watt
afmetingen: 100 x 38 x 5 cm
Uit voorraad leverbaar bij:
N.V. Handelmaatschappij

ELECTROCENTRUM

AMSTERDAM — PRINSENGRACHT 357

Filialen: Arnhem - Eindhoven - Leeuwarden
Roosendaal - Rotterdam - Zwolle

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

VEILIG!

N.V. HOUT-
INDUSTRIE
V.H.
JEAN WIENESE
OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMUURDE-
WEERD o.z. 16
TELEF. KANTOOR
15534 - 21090
OOK NA 6 UUR
FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

Accumulerende voetstoven met ingegoten
ment en automatische beveiliging in blank of old
Accumulerende bedkruiken verchroomd, bi
na 10 minuten inschakelen acht uur warm,
toepassing van luchtisolatie
Voetverwarmingsplaten 35 x 85 cm
(achter de toonbank) Verbruik slechts 125 W

Firma Gebr. Sterrin
BROEK OP LANGENDIJK
Telefoon 451 (K 2267)

1 Geen montagekosten of moeilijkheden	5 Geen dure armaturen nodig
2 Sterke vermindering van verblinding	6 Verhoging van decoratief effect
3 Lage kosten	7 Betere lichtverdeling
4 Vervangt volledig de breekbare glasplaten	8 Eenvoudig te reinigen
	9 Bestendig tegen breuk
	10 Hoog lichtrendement

Levering uitsluitend via de groothandel. Vraagt prospectus met copie Kema-rapport

TECHN. INDUSTRIE „RETEK”
Jansbuitensingel 2, Arnhem

MODERNE
VERLICHTINGS- EN
ELECTROTECHNISCHE
ARTIKELN

BEZOEK ONZE SHOWROOM

CUPROFLE

LIJNBAANSGR. 237-240, TEL. 33742 AMSTERDAM

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

**ILLUMINATIE TOONEEL
LICHTFONTEINEN**

KOOLBORSTELS

voor elk doel.

Uit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek
AMSTERDAM-N.
Spijkerskade 5 Telefoon 60 543.

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

- Gedraaide MESSINGMOERTJES M3, vernikkeld p. 1000 st. f. 7
- Gedraaide MESSINGSSCHROEVEN M3 x 5 cyl. kop „ „ „ 9
- Gedraaide SCHROEVEN, VERKOPERD, cyl. kop M3 x 8 „ „ „ 10
- Gedraaide MESSINGSSCHROEVEN M3 x 12, vernikkeld, cyl. kop „ „ „ 16
- Gedraaide Messingschroeven M3 x 15, vernikkeld, cyl. kop „ „ „ 17
- Gedraaide Messingschroeven M3 x 20, vernikkeld, cyl. kop „ „ „ 21
- Gedraaide Messingschroeven M3 x 25, vernikkeld, cyl. kop „ „ „ 21
- Gedraaide Messing KARTEL moeren M3, vernikkeld „ „ „ 21

GROSSIERS SPECIALE PRIJZEN

NEMA Hoogklei 18, Winschoten, Tel. 2

Schroefstoppen- Diazedpatronen

Erkend revisiebedrijf van zekeringen
Schroefstoppen en diazedpatronen
met originele springmelder

Inkoop defecte } zekeringen
Verkoop gereviseerde }

„VELCO”, Den Haag

Vondelstraat 158 Telefoon 32.11.39

Zendingen franco naar magazijn: Denneweg 35
Retourzendingen geschieden franco door ons

Transformatoren voor Televisie

ontvangers welke aan hoge eisen
moeten voldoen, fabriceert de

a.w.g. Transformatoren- en
Electrische
Apparatenfabriek

Verder transformatoren op ieder gebied!
Verkoopkantoor, Bondstraat 2, Eindhoven, Tel. 4942

W. Schuurman

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL

Districts-vertegenwoordiger Holl. Draad- en Kabelfabriek
HOFFLEIN — Tel. K. 2200, 2044 (2 lijnen) — ALKMAAR

Wij kunnen uit voorraad leveren:

- „Desouter“-boormachines 1/2"—220 V.
- „Milwauke“-boormachines 1/2"—130 V.
- „Dynaf“-schakelkastjes KEMA-KEUR, 3-p. 25
ongezekerd, licht metaal.
- Bajonet-lamphouders, koper, 3/8" en 1/2"

Diverse electromotoren, o.a.:
0.85 pk. 1500 t. 220/380 V. — 0.95 pk. 3000
220/380 V. — 6 pk. 1500 t. 380/600 V.

VRAAGT EENS BIJ ONS AAN!

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur - Ruil
alleen de betere soorten.

Reparatie - Wikkelen - Revisie -
Ombouw, alleen kwaliteitswerk.
Voor Twente en Gelderse Achterhoek reeds
lang een bekend en vertrouwd adres.
Erkende Installateurs, Handelaren en
Electro-winkeliers speciale prijzen.

**ELECTROMOTORENHANDEL
& WIKKELBEDRIJF „JULO”**

Kantoor Waldeckstraat 22 - Fabriek Pyramontstraat 15
ENSCHDE — Telefoon 4075 (K. 5420)

MOTOREN

VENTILATOREN

DYNAMO'S - OMVORMERS

EMI - UTRECHT

MUNKADE 25

ELECTRISCHE BOILERS

Thans verkrijgbaar met levertijd van
2 weken:

30 l overstroom en druktype

40 l overstroom en druktype

EN UIT VOORRAAD:

80 l overstroom en druktype

ELECTRO-TECHNISCHE
INDUSTRIE VERHOOG

Zoetermeer. Tel. 287, na 6 uur 187.

DRAKA
AMSTERDAM

HAZEMEYER

HENGELO

Beschermd Schakelmateriaal

Fabriek en Hoofdkantoor HENGELO, Telefoon 2345 (5 lijnen)
Kantoor Amsterdam: Amstel 144, Telefoon 35862
Kantoor Rotterdam: Mathenesserlaan 201, Telefoon 30634

INTERNATIONALE ELECTR. ONDERNEMING
ZANDBERG WEG 97
TEL. 1 0 0

TRANSFORMATOR
ELECTROMOTOREN TOT 3
SPAALEKTRANSFORMATOR
SPECIALE SCHAKELAPPARATUUR
ELECTROTECHNISCHE FABRIEK